

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyenlő részletekben . . . 10 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőző és követő napon.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL:
Városi nyomda.
Ide küldendők a kéziratok és előfizetési díjak.

A VÁROS

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI NYOMDA.**

A nagy kölcsönről.

A belügyminiszterium a közgyűlés által megszavazott 17 millió kölcsönt jóváhagyta, mert a kölcsönügylet összes iratainak áttekintése után Debreczen sz. kir. város fejlődésére üdvösnék és feltétlenül szükségesnek tartotta úgy a régi kölcsönök konvertálását, mint a tervezett és minden részleteiben gondosan előkészített létesítések megvalósítását.

Midőn a tanács ezen nagy kölcsön felvételét a szakbizottságok egyetértő hozzájárulásával a törvényhatósági bizottsági közgyűlés jóindulatába ajánlotta, a város fejlődését célozta. Mert városunkban sok oly munka vár megvalósításra, mely eddig csakis azért nem vált valóra, mert hiányzott a szükséges pénzforrás. A megvalósítandó munkák közt egy sincs olyan, amely szükségét ne pótolná és a tanács a nagy kölcsön felvételének előkészítő munkájában a legapróbb részletekig kidolgozta a terveket, gondosan ügyelve arra, hogy csak olyan létesítések kerüljenek megvalósításra, melyek a köznek hasznára és a városnak emlékedésére szolgálnak.

A fennálló kölcsönök konvertálásával is nyer a város házipénztára. Ha nem is nagy ez a megtakarítás, de mégis jelentős összeg és így a konvertálás gondolatja a tanács és a közgyűlés előretekintő gondosságát, bölcsességét és helyes gazdálkodási rendszerét mutatja.

A nagy kölcsönt az osztrák-magyar bank adja a városnak előnyös feltételek mellett. A lebonyolítás már a közel napokban megtörténik és ennek folytatásaképpen a jobb idők beálltával a tervezett létesítések megvalósítása is napirendre kerül.

Debreczen sz. kir. város az utolsó harmincz év alatt nagy haladást tett a közigazgatás és kultúra terén. Nagy összegeket áldozott a haladás oltárára és mindent megtett, hogy polgárainak jólétét előmozdítsa. A haladás munkájában természetesen nem egyszer nagyobb kiadásokba kellett becsátkoznia, melyek súlyos teherként nehezdedek az adózó polgárság vállaira, de ezen terheket megkönnyítette az a tapasztalat, hogy a befektetett tőke meghozta úgy anyagi, mint erkölcsi kamatait. Városunk a vidéki városok elsői közé küzdötte fel magát benső erőben, erkölcsi sulyban, intézményeivel, modern alkotásaival, nagyvárosias fejlődésével irányt mutat a többi városokban. És ezen vezető szerepe még növekedni fog, mert napról-napra erősebben domborodik ki nagyvárosias jellege. A legközelebbi jövőben kiegészítő csatornahálózata és vízvezetéke hatalmas lökést ad a város közegészségügyi fejlődésének, mert valljuk be, hogy e tekintetben egy kissé elmaradtunk. A jó egészség első feltételei a levegő tisztasága és az ivóvíz élvezhetősége, ezek pedig el lesznek érve a csatornahálózattal modern kiépítésével és a vízvezeték művek sikeres beállításával. Éppen azért ne sajnáljuk az ezen művek

létesítésére szükséges pénzösszeget már csak azért sem, mert a modern egészségügyi intézkedések nagy mértékben fogják csökkenteni a halálozási arányt, már pedig mindnyájunk legfőbb érdeke, hogy legnagyobb és legbecsebb javunkat: egészségünket a legmesszeemenőbb anyagi áldozatok árán is védelmezzük.

A tervek erre vonatkozólag készen vannak, a miniszterium szakközegei által felülvizsgáltattak, így tehát a kölcsön folyósítása után a megvalósításnak mi sem áll utjában.

A nagy kölcsönből létesítendő új alkotások közül különösen a vízvezeték és csatornahálózat kiépítése csucsoódik ki, bár a többi feltétlenül és feltétlenül megvalósítandó alkotások is nagyban fogják emelni városunk értékét az idegenek szemében. Ez utóbbi azonban csak mellékes indító ok, fő az, hogy a magunk szükségletei kielégítést nyerjenek. Már pedig ezen létesítések mind megfontolt elhatározás eredményei és mikor a tanács azokat programjába felvette, számolt a helyzettel és a haladás követelményeit szerencsésen egyeztetette össze a takarékoság elvével.

Nem akarunk ez alkalommal kitérjeszkedni a nagy kölcsönből létesítendő egyéb alkotásokra, éppen azért csakis a temetők rendezését említiük fel. Erre jelentős összeg van felvéve, de a rendezés munkája immár elodázhatalanná vált. Régen óhajta már a város ezen kérdés megoldását és egy *köztemető* létesítését, mert a mostani temetők nemskára mertelnek egyrészt, másrészt oly közel vannak a városhoz, hogy további használatuk a város területi terjeszkedését is gátolják. Az ezen ügy rendezésére kiküldött bizottság mindenestre érdemes munkával fog a közgyűlés elé járulni és az elkészítendő tervet a tanács valóra viszi a nagy kölcsön keretében ezen célra megszavazott összegből.

Ezek volnának a nagyobb alkotások, a többiről ez alkalommal nem szólnunk, mert már több ízben ismertettük azokat, míg másrészt lesz alkalmunk lapunk hasábjain külön-külön is hozzászólni az egyes alkotásokhoz.

Koncz Ákos,

Közyűlés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága január hó 31-én közgyűlést tartott *Dombahídj Elemér* főispán elnöklésével. A közgyűlési tagok szép számban jelentek meg, jöellehet kevés tónus tárgy volt a sorozatba felvéve. Örömmel jegyezzük fel a bizottsági tagok érdeklődését, mert ebből arra következtetünk, hogy városunk ügyei a bizottsági tagok buzgó támogatására számíthatnak.

A főispán megnyitván az ülést. Tóth Emil dr. jegyző felolvasta a polgármester november és december hóról szóló jelentését, mely a város két havi életének hiú képét tünteti fel. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

A m. kir. földmívelésügyi miniszternek a városi utczagazdaságok mezőbörtartása tárgyában hozott határozatát tudomásul vette a közgyűlés. A m. kir. honvédelmi miniszter leirattát, melyben tudatja, hogy a

tényleges szolgálatban álló katonai legénységnek a tüzoltásban leendő szakseríri képzésére iránt az intézkedéseket megtette, a közigyűlés tudomásul vette.

Győr sz. kir. város közönsége az általános jövedelmi pótadóról szóló 1883. évi XLVI. t. cz. 13. §-ának a városok által felvett, de be nem kebelezett kölcsönök kamataira leendő kiterjesztése tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter urhoz intézett feliratát hasonló szellemű felirattal leendő támogatás végett megküldött átiratát a közigyűlés tudomásul veszi. Győr sz. kir. város közönségének a községi adófizetési kötelezettségek a község minden birtokosára és lakosára kivétel nélkül leendő kiterjesztése és a házbéradó általánosítása tárgyában pártolás végett megküldött átiratát a közigyűlés tudomásul vette.

Torda-Aranyosmegye közönségének átiratát a zadók kezelését és behajtását tárgyaló 1883. évi XLIV. t. cz. 49. §-a módosítása végett az országgyűlés képviselőházához intézett s ide támogatás czéljából megküldött feliratát jóváhagyja.

Bészler Károly árvászei elnök a közigyűlés elé terjeszti az árva-
gyegek állását az 1904. év II-ik felében. A közigyűlés a jelentést tudomásul veszi.

Hasonlóképen tudomásul veszi a főügyési jelentést a város cselekvő és szenvedő pereiről az 1904-ik év II-ik felében.

Ezután következett a légszuszgyárnál történt robbanás bejelentése. A városi tanács a következő javaslatot terjesztette elő: Minthogy a megtartott vizsgálóról felvett jelentésből az tűnik ki, hogy a légszuszgyárnál január 15-én történt robbanás nem a légszuszgyári alkalmazottak mulasztása, vagy felületés, hanyag eljárása okozta, hanem az egy ki nem derített véletlen következménye, a törvényhatósági bizottság a további vizsgálat tartásánál szükségesnek nem tartja. És amidőn tudomásul veszi, hogy a légszuszgyárnál a robbanás következtében előállott hiányok ideiglenes helyreállítására az intézkedések megtétek és azok kelendő eredményre végre is hajtottak, egyszerűsind felhatalmazza a tanácsot, hogy a gyárépületek végleges helyreállítására, a szakértő véleménye szerint szükséges új felszereléseket és berendezéseket beszerzése és általában a szükséges intézkedéseket megtehesse. Végül felhívja a tanácsot, hogy a tavasz nyitásával, valamint az új felszerelések berendezése után a légszuszgyárat szakértő közbejötté mellett alaposan vizsgáltsa át arra nézve, hogy hasonló károsodás be ne következhesse, minden intézkedést megtegyen és tett intézkedéseiről és annak eredményéről, valamint arról, hogy a gyár helyreállítása és jókarban helyezése mily költséget igényelt, a június havi rendes közigyűlésre tegyen jelentést.

Márk Endre nmc megelégedve a javaslattal, több szakértő behívását kéri és a tanácsot utasítja kivánnja arra nézve, hogy a vállalat a gáz árárt szállítsa le.

Freund Jenő dr. az egy szikvítő működését elégségesnek tartja, de a világítást és a házi kezelést ninc megelégedve.

Oláh Károly védi a házikézelést, melynek czéja az volt, hogy a pénz ne vándoroljon a külföldre. A jövedelem ezenkívül szaporítja a házipénztár jövedelmét, ami viszont hasznára hályt egy a gázt fogyasztó, mint a nem fogyasztó közönségnek. A gázmérleki másútt is előfordulnak, a gáz ára pedig nálunk legolcsóbb. A villamosvilágítás ügyében a bizottság dolgozik és a villamosvilágítás himarább meg lesz.

Szántó Sámuel védelmébe veszi a világítási vállalatot és a tanács javaslatát elfogadásra ajánlja.

Debrecezeni Jenő gágyári igazgató higgadtan szól a dolgohoz és kijelenti, hogy az összes vidéki városokban nálunk legolcsóbb a gáz. A vállalat igyekszik fog az üzem jószágát növelni.

Márk Endre azt indítványozza, hogy utassassák a tanács, hogy az 1906-ik évi költségvetés elkészítése előtt adjon javaslatot, hogy miképpen szállítható le a gáz ára. A közigyűlés 69 szávon 17. eleében **Márk Endre** javaslatát elfogadta.

A közigyűlés az elepi 18 h 663 □ f területű föld elidegenítését szavazásra bocsátotta. A szavazás eredménytelen volt. Ugyanezen sors érte a hatvan-utcai ház elidegenítését is, mely felől a legközelebb tartandó közigyűlés, tekintet nélkül a szavazók számára fog határozni.

A közigyűlés ezek után az egyes bizottságokat alakította meg, részben kiegészítette.

A jog- és pénzügyi bizottságba három új tagot választottak, és pedig: **Dicsőfi Józsefet**, **Szilágyi Imrét** és **Tudós János** drt.

A gazdasági bizottság **Alföldi Gábor** és **Szücs István** lett beválasztva.

A színházi bizottság tagjai lettek: **Berger Jenő**, **Dobieczi Sándor**, **Fejér Ferenc** dr., **Komlóssy Dezső**, **Lengyel Imre**, **Márk Endre**, **Nagy Zsigmond** dr., **Szikszai Szabó József** dr., **Somogyi Pál**, **Szentkirályi Tivadar**, **Tóth István** és **fenyéri Zádor Lajos**, jegyző: **Tóby Elek** dr.

A szegényügyi bizottságba bevalasztotta a közigyűlés: **Bacsó Dezső** drt, **Dicsőfi Józsefet**, **Márk Endrét**, **K. Tóth Kálmánt** és **Váci Jánost**.

A nyugdíjellenőrző bizottságba: **Bacsó Dezső** drt, **Freund Jenő** drt, **Horváth István**, **Juhász Ignácot** és **Lesztján Adorjánt**.

Az esküdtökegyegek összehírására hivatott bizottságba: az első kerülébe **Kéti Sándort** és **Szilágyi Imrét**, a második kerülébe **Kertész Istvánt** és **Tóth Istvánt**, a harmadikba **Bacsó Dezső** drt és **Komlóssy Dezsőt**, a negyedikbe **Fejér Ferenc** drt, és **Kemény Mór** drt, az ötödikbe **Kocsár Gábor** drt és **Pálffy Gábort**, a hatodikba **Horváth Istvánt** és **Juhász Ignácot**.

Az egészségügyi bizottságba pótóltag **Burger Péter** dr. választott be.

A városi adópénztár pöntárkészetének szállítását ellenőrző bizottságba a közigyűlés bevalasztotta: **Bihari István**, **Csanak József**, **Fleischmann Mór**, **Hauer Bertalan**, **L. Nagy Odón**, **Bilkei Kövesdy Imre**, **Szell Kálmán** dr., **Török Kálmán** és **P. Nagy Bálint** bizottsági tagokat. A külön kezelés alá jött városi nyomda felszerelési költségeire 50,000 koronát szavazott meg a közigyűlés.

A városi tanács azon javaslattal járult a közigyűlés elé, hogy szavazna meg a lovassági laktanyában építendő pórtákrát kibővítésére 4,300 koronát. Többen szóltak a javaslat ellen és mellett, míg végre a közigyűlés 41 szóval 34 ellen e javaslatot elfogadta.

A tanács javaslatot tett a közigyűlésnek, hogy a polgárság megkönnyítésére az átvonuló katonaság és a pórtárlakosok elhelyezésére építtessen barakokat. Többen a tanács javaslattal szemben azt hangoztatták, hogy a város javíttassa ki a Glányi- és Salétrom-laktanyákat ezen czélra. **Kovács József** polgármester nagyon helyesen jegyezte meg, hogy czélszerűen volna ezen pusztló épületekre annyi költséget fordítani. A bizottsági tagok többséget azonban nem sikerült meggyőzni, minek következtében a közigyűlés utasította a városi tanácsot, hogy a két felelített kaszárnya rendezésére a június havi közigyűlésre tegyen jelentést.

A homokerti lakosok kérelme kedvezőbb elbánásban részesült, amennyiben a közigyűlés 400 koronát szavazott meg a homokkert világítására. Nézetünk szerint ezen határozat azt fogja eredményezni, hogy a jövőben az egyes kertek mindannyian hasonló követelésekkel fognak fellépni és a város előbb-utóbb nem lesz képes a minden oldalról felhangzó kívánásoknak megfelelni és akkor fogják érezni, hogy nagy tévedés volt a várost falusias gyűrűvel körülvevő telepítéseket megengedni.

A pallag—balkány—nagykállói vasutvonal kiépítése tárgyában a magyar vasúti forgalmi részvénytársaság által beadott és lapunk mai számában egész terjedelmében közzölt beadványát a közigyűlés elfogadta azon kikötéssel azonban, hogy ha a vasúti a kello időben ki nem épülne, a vállalkozó részvénytársaság havonként 20,000 koronát fizet a városnak kártérítés fejében.

Egyéb tárgyn nem lévén, elnököl főispán megköszönte a bizottsági tagok érdeklődését, a hitelesítő közigyűlés idejéről február hó 1-6 napjának délutáni 4 óráját tűzte ki és a közigyűlést bezárta.

A pallag—balkány—nagykállói vasutvonal.

Debrecezen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közigyűlése már régebben elhatározta a debreczen—pallag—sámonyi vasut kiépítését. Most az történt, hogy az engedélyes **Gaal András** előmunkálati engedélyt a Magyar vasúti forgalmi részvénytársulatra kívánja átruházni.

Ez ügyben nevezett társulat a következő beadványt intézte Debrecezen sz. kir. város közönségéhez a tanács utján:

Tekintetes városi tanács!

Gaal András balkányi lakos a Debrecezenből Pallagon és Hajdú-Sámonson át Nagykállóra és ebből a vonalból kiágazólag Erőmhályfalva vezetendőleg tervezett helyiérdeki vasutra vonatkozó előmunkálati engedélye alapján már hosszabb ideje fáradozik a vasut létesítése tervének megvalósítása és az érdeklét községek és magánosok részéről szükséges anyagi támogatás kieszközése körül.

Ez iránti eddigi működése és a vasutépítési tervre vonatkozó tanulmányok arra az eredményre vezettek, hogy az előmunkálati engedélyben jelölt vonalak kiépítésének terv kettőszáztassék és hogy első sorban a Debrecezenből Pallagon és Sámonson át Nagykállóra vezetendő vonal megépítésének tervre valóváltassék meg, minthogy alapos a kiállítás,

hogy ennek a vonalnak létesítését gyorsabban és korábban lehet megvalósítani, mint az abból Érmihályfalvára elágazó tervezett másik vonalat.

A debreczen—nagykálói vonal terve különösen azzal küszködött jelentősen a megvalósulás felé, hogy Gaál András az ő előmunkálati engedélyt reánk, a tisztelettel alulírott Magyar vasuti forgalmi részvénytársaságra átruházta.

Ezzel a vállalkozás szilárdabb alapot nyert, minthogy ennek folytán abban az esetben, ha az érdekelt közsgeknek és magánosoknak az építési tőkéhez való hozzájárulása a törvényes arányban és megfelelő jogérvényességgel biztosítva lesz, az ezen felül még szükséges tőke további nehézség nélkül beszerezhető.

A debreczen—nagykálói vonal építési tőkéjének biztosítására szükségeltetett hozzájárulások nagyobb része pedig az érdekelt közsgek és magánosok részéről már is megajánlatott.

Másik része iránt tárgyalások vannak folyamatban, amelyek az illető érdekeltékről feltételezhető méltányosság és mérsekelt áldozatkészség fenntartása esetében remélhetőleg sikerre fognak vezetni.

A törzsrészvénytőkéből a közsgek és magánosok hozzájárulásával nem fedezett részt tekintetében kiállításba vehető, hogy az a magas kormány fogja elővállalni, annál is inkább, mert ez a segélyezés, feltéve a magánosokkal még folyamatban levő tárgyalások eredményességét, alatta fog maradni a helyi érdekű vasuti törvény által megengedett legnagyobb, vagyis 20%-os államsegélynek.

Abban az esetben tehát, ha a Debreczen sz. kir. város közönsége részéről is megszavazott 200,000 korona hozzájárulást is számításba vehetjük, a debreczen—nagykálói vonal finanszírozását és kiépítését keresztülvihetőnek tartjuk.

Mert ebben az esetben a fentiek szerint alapos kiállítás mutatkozik az építési tőke 35%-ának törzsrészvény-hozzájárulásokkal leendő biztosítására, aminek bekövetkezése után az építési tőke további 65%-ának elsőbbségi részvények kibocsátása útján való beszerzéséről mi, a Magyar vasuti forgalmi részvénytársaság fognánk gondoskodni.

Hogy pedig ennek az ügynek tényleges keresztülvitele még késik, annak egyik oka abban van, hogy a szabolcsvármegyei érdekeltség egyrészt a hozzájárulása bizonyos korrígálást igényel, amennyiben a megszavazott az eredeti nagyobb terjedelmű tervezés folytán oly vonalra is történt, amely ezáltal és egyelőre reális alapon még nem vehető fel a tervezés keretében, nevezetesen a hozzájárulás a Nagykálói és Érmihályfalva közti vasuti összeköttetés létesítéséhez is kötöttet.

Bár, amennyiben az érdekeltség hajlandóságát ismerjük, semmi kétség sem fogg ennek arra nézve, hogy a már eddig kiállításba vett és nagyobb részen megajánlott hozzájárulások a debreczen—nagykálói vonal építésére rendelkezésre fognak bocsátottai, mégis a jogérvényesség megszerzése és a fent mondott feltételek eljétsége érdekében feltétlenül szükséges alakszerűségnek a tapasztalat szerint huzamosabb időt vesznek igénybe, minél fogva a debreczen—sámsón—nagykálói vonal építésének ügye valamelyes haladékot kell, hogy szenvedjen.

Önként következik a fentebb elődott tényállásból, hogy Debreczen sz. kir. város közönségének az iránti elhatározása, hogy a Debreczentől Sámsónig terjedő, mintegy 15 kilométer hosszú részét a földmivélségi m. kir. miniszter ural létrejött megállapodások folytán önmaga építi ki, lényegesen megehezítette a debreczen—nagykálói vasut építését.

Megnehezítette annál fogva, mert nyilvánvaló, hogy az érdekeltség megosztása esetében lehetetlen volna oly vállalkozót találni, aki a sámsón—nagykálói vonalnak, mint önálló vonalnak finanszírozását és kiépítését komolyan tervbe vehetné. Maga Debreczen sz. kir. város közönsége pedig szintén alig lesz hajlandó arra, hogy a sámsón—nagykálói vonalnak, mint folytatolagos vonalnak kiépítésére vállalkozzon, abban az esetben sem, ha a debreczen—sámsóni vonal létesítését a saját érdekében végre is hajtáná.

Ily körülmények közét tehát kétségen kívül bekövetkeznek az a hátrányos helyzet, hogy a közforgalom szempontjából is, de Debreczen sz. kir. város különös érdekei szempontjából is sokkal nagyobb jelentőséggel bír debreczen—nagykálói vonal megépítése lehetetlenné válnék, ha a szab. kir. város a debreczen—sámsóni vonalat önmaga csakugyan kiépítené.

De nemcsak azzal a nagy hátránnyal járna a debreczen—sámsóni vasutvonal kiépítése, hogy lehetetlenül tenné a nagyobb és fontosabb vasutépítési terv megvalósítását, hanem azzal a nagy hátránnyal is, hogy a város közönségét túlságosan nagy áldozattal kényszerítené.

Mert habár a debreczen—sámsóni vasutvonalhoz szükséges részletes költségszámítás nincs is rendelkezésünkre, mégis számos helyen tetta-

pasztaletaink alapján biztos állíthatjuk, hogy ezt a vasutat a Debreczen sz. kir. város által erre a célra szánt 200,000 koronából és a Sámsón községe által megajánlott 60,000 koronát tevő hozzájárulásból megépíteni még abban a legkedvezőbb, de alig remélhető esetben sem lehet, ha a kormány az építési tőkéhez a törvény által megengedett legmagasabb, vagyis 20%-os segélyezéssel járlna hozzá.

És nemcsak, hogy az építési költséget nem lehetne ezekből az összegekből fedezni, de 200,000 koronát nagyján is meghaladó költséggel kell a sz. kir. város közönségének számolnia, ha nem akarja magát utólagos kellemetlen meglepetéseknek kitenni.

A debreczen—sámsóni vasut megépítése tehát feltétlenül oly nagy terhet róna befektetés címén a sz. kir. város közönségére, amely a város érdekeltiséget túlságosan meghaladja, azzal semminemű helyes arányban nincs.

Hozzájárlna még az a nagy hátrány, hogy az üzletkezelés terhe és kockázata is ránehezednek a városra. Pedig ez a teher és kockázat aránylag annál nagyobb, minél kisebb a vasuti vonal, csekély 15 kilométeres vasuti vállalatnál pedig teljesen lehetetlen helyzetet teremthet.

Ezeknél fogva abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a debreczen—sámsóni vonalrészeket a debreczen—nagykálói vasut tervezetéből való kikapcsolása és önálló vasutként való megépítése egyelőleg meghusátina a nagyobb és jelentőséggel teljesebb tervnek, a debreczen—nagykálói vasutnak megvalósítását, másfelől oly befektetési és állandó üzemi költségterhet róna a város közönségére, amely a város érdekeltiséggel megfelelő arányban nincs.

Ezek szerint joggal szabad feltételeznünk, hogy Debreczen sz. kir. város közönsége nem tekinti kívánatos megoldásnak azt, hogy a debreczen—sámsóni vasutat önmaga építse meg, hanem hogy ez iránti elhatározása csakis annak a megállapodásnak kényszerítő hatása alatt keletkezett, amelyet a pallagi vasut mielőbbi kiépítése iránt a földmivélségi m. kir. miniszter ural létesített volt.

Minthogy ugyanis a sz. kir. város közönsége egyelőleg kötelezettséget vállalt a debreczen—pallagi vasutnak mielőbbi kiépítése iránt és minthogy arra nézve biztosított nem kapott, hogy a debreczen—pallag—sámsón—nagykálói vonal arra az időre ki fog építtetni, mikor annak kiépítése a debreczen—pallagi vasutra vonatkozó kötelezettség szempontjából kívánatosnak mutatkozik, Debreczen sz. kir. város közönsége nyilván a viszonyoknak ezen különleges alakulására való tekintettel érezte magát indítatva arra, hogy a debreczen—sámsóni vasut építésével az ezzel egybekötött nagy anyagi áldozatok dacára is önmaga foglalkozzon.

Ezen tisztelteljes beadványnak cztelja, hogy oly indítványt és ajánlatot terjesszünk a tekintetes Tanács elé, amely alkalmas az említett bonyodalomnak a fent vázolt és figyelmet igénylő összes érdekek megóvásával való megoldására.

Az alábbiakban előterjesztendő módozat ugyanis egyelőleg odairányul, hogy meggátolja a debreczen—nagykálói vasutépítési tervnek, mint nagyobb érdekű egységnek tervnek meghusátulását.

Másfelől oda, hogy a debreczen—pallag—sámsóni vasut mégis minden kétsédelem nélkül megépíttessék.

Harmadszodk oda is, hogy a sz. kir. város közönsége mentesíttessék azozottl a hátrányozottai, amelyek a debreczen—pallag—sámsóni vasutnak a város által való kiépítéséből a város közönségére nehezednek.

Miként fentebb az I. pontban kifejtettük, a debreczen—nagykálói vasut finanszírozását és megépítését emberi számítás szerint megvalósíthatónak tartjuk, de előre látható már most, hogy erre nem lesz elegendő az az idő, mely a debreczen—pallag—sámsóni vonalnak megépítésére rendelkezésre áll, tekintettel arra, hogy ennek az utóbbi vonalrészek megépítése a sz. kir. város közönsége és a földmivélségi m. kir. miniszter ur közt fennálló viszonynál fogva további haladékot nem tőr.

Az elmentes kérdések megoldásának irányát ezek szerint az képez, vajon lehetséges-e a mozgó forgótervezék tekintetében oly kibontakozást találni, amely szerint a debreczen—sámsóni vasut kiépíthető, még mielőtt a debreczen—nagykálói vasut törzsrészvénytőkéjéhez szükséges összes hozzájárulások és nevezetesen a szabolcsi hozzájárulások jogérvényessége bekövetkezik.

Tanulmányaink odavezettek, hogy ez a lehetőség tényleg megvan.

Ha Debreczen sz. kir. város közönsége a debreczen—sámsóni vonalrészek megépítését nekünk átengedi, mi egyelőleg folytatnók az egész debreczen—nagykálói vonal építési ügyének további megmunkálását, másfelől pedig készeknek nyilatkozunk a debreczen—sámsóni vasut építésére a kormányhatósági engedélyt már most kieszközölni, feltéve, hogy Debreczen sz. kir. város közönsége a vasutépítési céljaira szánt 200,000 koronát és Sámsón községe az erre a célra szánt érdekeltiségi hozzájárulását nekünk rendelkezésünkre bocsátják és hogy a kormány

a debreczen—nagykálói vonalra néve engedélyezendő állami segélyösszeg kilométerik hányadát a debreczen sámsoni vonal építésére rendelkezésünkre bocsátja, aminek bekövetkezését a magunk részéről kitiltásba vehetünk véljük.

Ebben az esetben tehát a debreczen—sámsoni vasút építési tőkéjéből a Debreczen városi és Sámsón községi érdekeltjei hozzájárulási és az állami hozzájárulás leszámítása után mutatkozó hiányról, mint vasut engedményes, mi fogniunk gondoskodni.

Mint hogy ebben az esetben a magunk részéről a Debreczen sz. kir. város közönsége által már kidolgozott és a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztett tervekét készek vagynak átvenni, mi sem állana utjába annak, hogy a vasut engedélyezéséért a lépéseket a legelőrebb időn belül megtegyük és magát az építést jövő tavasszal, lehetőleg még előbb is — teljes erővel megindítsuk.

Ennek a tervezetnek alapját tehát a debreczen—nagykálói egész vonal megépítésének tervezete képezi, olyformán, hogy mi az engedélyezésnél az egész debreczen—nagykálói vonal építésére vállalkunk kötelezettséget arra az esetre és időpontra, ha és amikor az egész debreczen—nagykálói vonal építési tőkéjének 35%-a rendelkezésünkre fog állani, mi mellett önként értjük, hogy az egész vonal építési költségébe a debreczen—sámsoni vonalrész építési tőkéje és az egész vonalra vonatkozó hozzájárulásokba a debreczen—sámsoni vonalra néve igénybe vett hozzájárulások is beszámítandók.

Ezen javaslat szerint tehát a debreczen—sámsoni vonal már most késedelem nélkül megépítenék, mielőtt arra az engedélyt megkaptuk, a folytatásilag sámsón—nagykálói vonal építésére néve pedig kötelezettségünk a 35% törzsrészvény-tőke fedezése esetére állapították meg.

Gyakorlatilag a dolgot úgy véljük keresztülvihetünk, hogy mindaddig, míg a sámsón—nagykálói vonalrész építésére kerül a sor, a debreczen—sámsoni vonalra néve részvényszerűságot ne alakítsunk, hanem hogy a társaságot csak abban az időponthoz alakítsuk meg, amelyben a sámsón—nagykálói vonal is meg fog építtetni.

Ha azonban netalán kívánatosnak és célszerűnek találnánk, hogy a társaságot mindjárt kezdetben alakítsuk meg, úgy az ellen sem forog fenn nehézség és pedig akár úgy, hogy csupán a debreczen—sámsoni vonalra, akár úgy, hogy az egész debreczen—sámsón—nagykálói vonalra néve alakítsuk meg mindjárt kezdetben a társaságot.

Ezen ajánlatunk elfogadásával tehát Debreczen sz. kir. város teljesen elérésé célját, amennyiben annak keresztülvitelével eleget tenne a város és kormány közt fennálló megállapodásoknak;

ezzenlül megszabadulna a debreczen—sámsoni vonal építésének gondjától,

megszabadulna az ezen rövid vonal üzemével járó kockázattól is, és

lehetővé tenné a vasutnak egészen Nagykalóig való kiépítését és ezzel elősegítené egy oly vonal létesítését, amely Debreczen városi forgalmi és kereskedelmi érdekét sokkal nagyobb mértékben szolgálná, mint a kisebb, csak szomszédos forgalmi jelentőségű biró vonalrész.

Amennyiben pedig a debreczen—nagykálói vonalon előreláthatólag kedvezőbb üzem várható, mint a debreczen—sámsoni vonalon, a sz. kir. város közönsége az általa jegyzett törzsrészvényeknek is a kedvezőbb üzemnek megfelelő, oly jövedelmezőséget biztosítana, melyet a debreczen—sámsoni vonal építésére fordítandó tőkeje, minden valószínűség szerint bizonyára évtizedek múlva sem érne el.

Hozzátehetjük még, hogy a fentiekben felajánlott módozat bizonyára siettetni fogja a debreczen—nagykálói vonal sámsón—nagykálói részének kiépítését is, minthogy a debreczen—sámsoni rész kiépítése kétségen kívül ösztönző hatást fog gyakorolni a szabozási érdekeltég elhatározására is.

Mindezek alapján tisztelettel kérjük Debreczen szab. kir. város közönségét, hogy azt az ajánlatunkat jóakaró megfontolás tárgyává tenni és határozólag kimondani méltóztatnék, hogy a már megszavazott 200,000 korona hozzájárulás arra az esetre is megszavaztatik, ha a debreczen—sámsón—nyiradony—bocznay—nagykálói vasutvonalknak csakis debreczen—pallag—sámsoni részé építetik ki az 1905. évben s hogy a sz. kir. város közönsége ezen debreczen—pallag—sámsoni vonalrész létesítését reánk bizza és a vonalvezetésre, az állomásokra és általában a vasut céljaira szükséges városi területeket ingyen átengedi. Ennek ellenében készek vagynak mi, a Magyar Vasuti Forgalmi Részvényszerűségi a debreczen—pallagi—sámsoni vasutat késedelem nélkül megépíteni és az egész engedélyidő tartama alatt ennek üzeméről és pedig a sz. kir. város közönségének a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur irányában elvállalt kötelezettségei betartásáért gondoskodni.

A sz. kir. város közönségének fent kért elhatározása esetében a vasutengedélyezési tárgyalás megtartása és a további szükségességen

dők iránt a megfelelő kérelmet a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz haladéktalanul fel fogjuk terjeszteni.

Kérjük ebből az alkalomból a szintén alulírott **Gaál András**al közösen, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által a szóbaa forgó vasutvonala néve 1903. évi november 21-én 40,982/V—A. sz. alatt kiadott előmunkálati engedélynek Gaál András részéről a Magyar Vasuti Forgalmi Részvényszerűségi társaságra történt és a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz már bejelentett átruházását tudomásul venni méltóztatnék.

Mély tisztelettel

A Tekintetes Tanácsnak

Budapest, 1904 november 28.

alázatos szolgálja

Magyar Vasuti Forgalmi Részvényszerűségi

Gaál András.

Szunyog. Urbán.

Hírek.

§ **Hitelesítő közgyűlés.** Február 1-én délután 4 órakor hitelesítő közgyűlés volt **Domahidy Elemér** főispán előnöklésével.

— **Thaly Kálmán kitüntetésé.** A magyar történet-tudományi társulat Thaly Kálmán drt., városunk országgyűlési képviselőjét díszelőnéző választotta.

§ **A polgármester levele.** Kovács József polgármester a választások után a következő levelet írta lapunk szerkesztőjéhez:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az országgyűlési képviselőválasztás városunkban megtörtént szép rendben s a legszebb alkotmányos jogi eme ünnepeit nem zavarta meg sem a választás folyama alatt semmi rendeltetés, sem pedig a választás eredményének kihirdetése után nem következett be — amire a 3 év előtti pótválasztás eredményei után nagyon sokat aggodalmaskodva gondoltak — semmi értelenség és durvaság.

Debreczen szab. kir. város lakosai okosságának, neveltségének, józanságának bizonyítéka ez, amire bizton számítottam akkor, midőn az ország kormánytól kapott felhívás folyán is — és mint a város régi jó hírét, nevét fenntartani s polgármesteri vagyoni és személyi biztonságát is megőrizni hivatott tisztviselő is kérve kértem a polgárságot, hogy Debreczenhez s alkotmányos legszebb jogukhoz méltóan viselkedjen s a szülők, gyámok, gyárosok, iparosok is gyermekeiket, tanonczaikat óvják a rendezavarástól.

Tudom én, mert az emberi szenvedélyeket ismerem, hogy akkor, midőn sokfélelepen befolyásolva van a közönség, nehéz megőrizni a higgadságot, de épen ezért is elismerést érdemel, ha ily nehéz körülmények között is megőrizve lett az — s örömmel, büszkeséggel tölt el, hogy Debreczen város népe hü maradt s méltó maradt öseivel s eme viselkedésével tiszteletet érdemel ki újabban is minden oldalról.

Dicsőedő hirdetem — ahol arra alkalom nyílik, — Debreczen sz. kir. város népének emez okos, higgadt, érett magatartását s közönségetem s elismerésemet nyilvánítom azért — s mindazt azért bocsátottam előre, hogy amidőn a város népének eme magatartását annyira méltányolom, annál inkább méltányolja Tekintetes Szerkesztő Ur ezennel nyilvánított köszönetem azért, hogy lapjában szíves volt nemcsak közölni a képviselőválasztásra vonatkozó hivatalos közleményeket, felhívásokat, hanem támogatói közlvet volt azokat s intézkedéseimet jóindulatu magyarázattal s önálló közleménnyel is.

Ismétellen köszönöm azt — s úgy tartom, hogy ha jövőre is megéértjük egymást, használni fogunk azzt a városnak.

Debreczen, 1905 január 27.

Tisztelettel

Kovács József.

(.) **Személyi ur. Oláh Károly** közművelődési tanácsnok a napokban Budapestre utazott, hogy a fővárosi színházak berendezéseit tanulmányozza. Oláh Károly utjából kedden érkezett haza.

§ **A fakompetencia kiváltása.** A városi tanács figyelemzetni a hiteltulajdonosokat, hogy polgári felleitőségüket február hó 20-áig váltásák ki és ugyanazon hó 28-áig hirdassák el.

— **A nyugdíjellenőrző bizottság tisztviselő tagjai.** A nyugdíjellenőrző bizottságba a tisztikar a maga kebeléből: **Bészler Károly** tk. főjegyző árvasszéki elnököt, Végli Gyula főokpántányt és Takács Báliat íktatót választotta meg hétéon főtartt ülésben.

— **Az óvók megnyitása.** A tisztí főorvos javaslatára az óvók óvók megnyílnak február 5-ikén, miután a járványok megszűntek.

— **Hegyi Mihályné halála.** Egy igazán protestáns szellemű úri nőd helytelt a napokban nyugalmra. Özv. Hegyi Mihályné dőlt ki az elők sorából, nemesen futva meg életpályáját. Egész élete a jótékony-ság gyakorlásában telt el. Anygala volt a szenvedő emberiségnek és mindazok szívére ölelte, kiknek keblét ösztöztette a szenvedés nehéz keresztje. Hü leánya volt egyháznak, melynek dicsőségét, fényét tetteivel, jószágos cselekedeteivel, áldozatkészségével emelte. Lelkének nagyságát alapítványai őrzik időtlen-időkig és a tenger kiemy, mely zavartalanul kiömlök, életének legszebb dicsérete, soha el nem muló zengő éneke. Hivatását betöltötte. Nemének ékessége volt, példaképe a vallásos hü nőnek, az eszményeket kereső lelkének. Emlékezete éppen azért maradandó lesz, és a kegyelet virraszt siri álmai felett. Legyen nyugvása csendes és nemes lelke találon pihenést az Urnak kebelén, kinek utjait járta hosszú életének minden napján.

A megboldogult haláláról a következő jelentést tettük: A B. F. R. A. Alőfirottak mely fájdalommal jelentjük, hogy a jó testvér, sógoróné és nagynőné özv. Hegyi Mihályné szül. Józsa Eufrosina Szilágy-Somlyón szeretett rokonai körében, pártai súlyos szenvedés után, élete 77-ik évében f. évi január 29-én este jobblétre szenvedült. Ottani szer-tartás után holtteste Debrecebre szállítván, itteni temetése február 1-én délelőtti tíz órakor előbb Batthyány-utcai 3-ik számú házánál, majd a Kossuth-utcai református templomban tartandó gyászszertartás után a Czegléd-utcai temetőben a családi sírboltban fog nyugalomra helyez-tetni. Mely végítisztségétetle a rokonokat, barátokat, jó ismerősöket és tisztelőit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecezn, 1905 január 30. Testvére: Józsa Kornélia özv. Rácosk Istvánné Ilka és Etelka gyerme-keivel; néhai Józsa Livia gyermekei: Beney Zoltán, Ákos, Endre, Ilka. Néhai Józsa Hermína gyermekei: Benel, Emil és Adél. Sógoróné: özv. Józsa Gyuláné és gyermekei: Józsa Bella férjzett dr. Timár Zsig-mondné; Józsa Anna, férj. Balta Elemérné; Józsa Gyula; özv. dr. Józsa Györgyné kiskoru gyermekeivel. Pál római levele 14. r. 8. v.: „Akár élünk, akár meghalunk, az Uréi vagyunk“.

— **Lukács László közsönete.** Debrecezn sz. kir. város tanácsa 1905. évi január 19-ikén tartott üléséből szíves hangu feliratban üdvözölte Lukács László pénzügyminiszter miniszteri működése tízedik évfordulóján. Az üdvözlőre a pénzügyminiszter a következő választ küldte:

Debrecezn sz. kir. város tanácsának.

Debrecezn.

Hálás örömmel vettem Debrecezn sz. kir. város tanácsának minisz-teri működésén tízedik évfordulójára küldött megleghu üdvözlőt, különösen pedig annak méltányló elismerését, hogy az általános állami érdekekben belől s ezekkel összhangban, a városok érdekeit is ápolni sgyekeztem, amit egykezzen fogok a jövőben is.

Fogadja a tekintetes Tanács szíves és megtisztelő megemlékezé-séért hálás köszönetem s egyben őszinte nagyrabecsülésem nyilvánítását. Budapest, 1905 január 24-én.

Lukács.

— **A községi iskolaszék ülése.** A községi iskolaszék február hó 4-ikén Oláh Károly tanácsnok elnöklésével folyó ügyek elintézésére ülést tart.

— **A helyi vasut új smpárjára.** **Láber Mihály** a helyi vasut ügyvezető-igazgatója értesítette a várost, hogy miután a kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter folyó évi január hó 19-én 85,487. szám alatt kelt leirátvány a Deák Ferenc-utczában, annak Teleki-utczai kereszteléséig új vonal építését, továbbá két kitérő létesítését, valamint a nagyerdőn egy hurogvágány építését engedélyezte — adná át az építéshez szüksé-ges területet, hogy az építést e hó első napjaiban megkezdhesse. A városi tanács a kerés dolgában a legközelebbi ülésében intézkedik.

— **Kamarai közgyűlés.** A debreczeni kereskedelmi és iparka-mara február 9-ikén tartja évi rendes közgyűlését. A kamara közgyűlé-sén üdvözölni fogja elnököt képviselővő történt megválasztása alkalmából és a közgyűlés napján bankettet ad Szabó Kálmán kamarai elnök-országgyűlési képviselő tiszteletére.

— **Bartha Béla felolvasása Bartha Béla** dr. kollégiumunk tudós tanára a szocializmusról tart felolvasást a szabad iskolában. Az első előadást szerdán, február 8-án délután 5 órakor lesz a kereskedelmi akadémiá dísztermében.

§ **Betegázköltő kocsi.** A városi tanács megbízta a tíze főorvosot, hogy 300 korona értékben egy betegázköltő kocsit szertesse be.

* **Borjuthusarulás.** A tanács bizonyos megszorításokkal meg-en-gedte a borjuthusaruló asszonyoknak a borjuthusaró mérték nélküli való-árasát. **Szentessy János** a tanács határozatát meglebbezte. A jelebbezést a tanács felküldte a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez.

† **A központi választmány ülése.** A központi választmány a választás után ülést tartott **Kovács József** polgármester elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Kiss Albert, Tóth István, ifj. Schwartz Vilmos, Szabó Kálmán, Juhasz Ignác, K. Kiss József, Márton Imre, dr. Fejér Ferenc, dr. Balkányi Miklós és Varga Károly, a központi választmány jegyzője. Az elnök bejelentette a választási eljárást, mely után az ülés jegyzőkönyve nyomban hitelesítettet.

— **A városi színház műsortervezete az 1905. évi február hó 1-től 28-ig:**

1-én, szerdán:	Miniszterválság	C	bérelt.
2-án, csütörtökön:	Tévedések játéka	A	—
3-án, pénteken:	Boldogság	B	—
4-én, szombaton:	János vitéz	C	—
5-én, vasárnap:	Elnémult harangok (először)	—	—
6-án, hétfőn:	Slavianszky daltárs. vendégj.	—	—
7-én, kedden:	—	—	—
8-án, szerdán:	Gerolsteini nagyhercegnő	A	—
9-én, csütörtökön:	János vitéz	B	—
10-én, pénteken:	Elnémult harangok	C	—
11-én, szombaton:	Troubadur	A	—
12-én, vasárnap:	Csiky László jubileuma	—	—
	Wallenstein halála (először)	—	—
13-án, hétfőn:	Elnémult harangok	B	—
14-én, kedden:	Troubadur	C	—
15-én, szerdán:	János vitéz	A	—
16-án, csütörtökön:	Ahol utazoknak	B	—
17-én, pénteken:	János vitéz	C	—
18-án, szombaton:	Diák élet	A	—
19-én, vasárnap:	Saharai konzul (először)	—	—
20-án, hétfőn:	János vitéz	B	—
21-én, kedden:	Saharai konzul	C	—
22-én, szerdán:	Salamith	A	—
23-án, csütörtökön:	Bó herczeg	B	—
24-én, pénteken:	Aranyvirág	C	—
25-én, szombaton:	Saharai konzul	A	—
26-án, vasárnap:	Kilickromai herczeg (először)	—	—
27-én, hétfőn:	A drótosót	B	—
28-án, kedden:	Chamillach	C	—

(.) **A színházi bizottság ülése.** A színházi bizottság február 1-én ülést tartott **Veesey Imre** jegyző elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Lengyel Imre, Fejér Ferenc dr., Somogyi Pál, Zádor Lajos, Szentkirályi Tivadar, Tóth István, Szikszai Szabó József, Oláh Károly színházi felügyelő, Aczél Géza főmérnök Magoss György dr., Makó Lajos színházigazgató és Tóby Elek dr., a bizottság jegyzője. Oláh Károly előter-jesztette, hogy az igazgató kéri a szubvenció egy részének és a fűtési átalányok kiutalását. A bizottság az igazgató kérését teljesítette. Beje-lenti továbbá, hogy az igazgató egy egész díszletet adott át a városnak, melyet az ezen célra kiküldött bizottság elfogadott. Kimondta a bizott-ság, hogy a színi idény végén Makótól átveszi és Zilahának átadja a színházat. Az átadásnál a város részéről Zádor Lajos, Fejér Ferenc dr., Tóth István bizottsági tagok, Oláh Károly színházfelügyelő lesznek jelen. Oláh Károly tanácsnok bemutatja a februári műsort, melyet a bizottság némi megjegyzés után tudomásul vett. A világítás dolgában a bizottság bejárja a villamosvilágítási kérdés megoldását. A bizottságban néhány megjegyzés hangzott el a színezékről és arról, hogy a **Színészek** cz. darab előadását miért nem engedélyezte a tanács. Oláh Károly bejelenti, hogy a fentvezetett darab nem vidékre való és nem emelne színházunk művészi szintjét.

— **A városi muzeum megnyitása.** A városi tanács legközelebb tartott ülésében elhatározta, hogy a városi muzeumot a nagyközönség részére megnyitja. A megnyitás május hónapban lesz, melyre a tanács a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségét is meghívja.

— **A délelőtti hivatalos órákról.** A helybeli m. kir. állami fő-reálskólából egy mozgalom indult ki arra nézve, hogy az előadások délután tartassanak-e? Ez azonban csak úgy és akkor vehető keresztül, ha városunk összes hivatalaiban elfogadják az új beosztást. E tekintet-ben az érdekeltek körök legközelebb értekezletet tartanak és mi hiszünk, hogy az érdeklődés kedvező megoldást hoz létre. Egyébiránt lapunk legközelebbi számban nagyobb cikkekkel hozunk e kérdésről.

☉ **A debreczeni kéziraltól kölcsön-intézet.** A kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter a **Debreceznai kéziraltól kölcsön-intézet részvényirtásának** megengedte, hogy kézi zálogintézet folytathasson. A miniszter a kölcsönidjakat a következőkben alapította meg: 1. értékpapirokra adott kölcsönök után 8%-ban, arany, ezüstművek

és értékesre 15%-ban, egyéb ingóságokra 18 százalékkal. A mielőtt megérkezik, hogy noha a tárgyatörvényből kivételül a szóban levő részvényviszony egyéb ingóságokra való zálogköltésnással ez idő szerint nem foglalkozik, a költséjüket egyéb ingóságokra is megállapította azért, mert igen kívánatosnak tartja, ha a pénzüzet az zálogköltésnással egyéb ingóságokra is kiterjesztené azért, mivel éppen ez azon ügylet, mely első sorban szolgálat a szegény néposztály érdekeit, a amelynek mielőtt nélkül a zálogköltés ügylet humanitárius és szociális hivatásának állig felel meg.

Személyi hír. Veszey Imre főjegyző, polgármesterhelyettes hivatalos ügyekben Budapésre utazott és csak a hét végén érkezik haza.

— **A tejszövetkezetek illetékmentesek.** A közigazgatási bíróság egy bizonyos eset alkalmából kimondotta, hogy a tejszövetkezetek jogilletéket nem fizetnek. Az ítélet a derekások és iparúok által saját kereskedelmi vagy ipariüzletük tárgyaira vonatkozólag kiállított levelek feltétlenül illetékmentesek.

— **Meghívó.** A „Debreczeni Polgári-kör” évi rendes közgyűlést 1905. évi február hó 12-én délután 3 órakor tartja meg saját helyiségében (Piac-utca 7., 1. emelet) a következő tárgysorozattal: 1. Elhárki évi jelentése; 2. Számvizsgálók jelentése az 1904. évi számadásokról; 3. Ügyvezetők javaslata az 1905. évi költségvetésről; 4. Könyvtári bizottság jelentése; 5. Lettár-vizsgáló bizottság jelentése 6. Indítványok, melyek 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az elnökhöz beadandók; 7. Tiszteletnyelvi beszéd; 8. **Kerékgyártó József, főjegyző.**

(4) **Az Apafy-utcai csnányosor.** Debreczen város em legrendelhető helyét akarja rendezni a városi tanács. Míg a tárgyalások sikeres vezetnek, a városi tanács utasította a főkapitányt, hogy a tanács által már nagyon elrendelt ideiglenes rendezést és az utca tisztántartását haltsa végre haladéktalanul.

— **Makó Lajos és a gázgyár.** Makó Lajos szinagagató tudvalevőleg a gázgyári műzerek miatt 3 előadást nem tarthatott meg. A városi tanács úgy kárpótolja Makó Lajos-t és a bérletét, hogy a rendes időnél három nappal tovább járhatnak majusban. Így a bérletet lejárathatja a társulat, bérletét kívül pedig ugyis kevés a kára a szinagagatóknak.

— **A jogakadémia új tanára.** Dr. Kun Béla, a debreczeni jogakadémia új egyházy-forténi tanára Debreczenbe érkezett s a leírás 1-én kezdődő új feltevében rendes előadásait megkezdte.

— **Debreczen Rákóczi-képe.** Debreczen város tudvalevőleg 3000 koronáért megfestetti Rákóczi Ferenc-képet, még pedig a híres Mányoki-kép után. — A kép megfestését igazi művészi kézzre bízta; Steuker Gyula fogja azt megfesteni. Már hozza is készült a képhez s mint Thaly Kálmán Kovács József polgármesterhez, írték: letelehben jelent, a kép már közel van a befejezéshez s kiválóan művészileg sikerült.

Értostés. A hadkötelesek összeírása alkalmával megállapítottott hogy az alább felsorolt egyének mindaddig nem jelentkeztek, tehát ezek mint teljesen ismeretlen hadkötelesek tartatnak nyilván s feltalálásuk esetén — ha elmaradásukat elfogadható indokokkal igazolni nem tudják — a Védőőrség 35. §. alapján szigorúan meg fognak büntettni. Emel-fogva felkértemek első sorban a szülők és keresztszülők, továbbá a rokonok és a közönség, hogy ha ezen hadkötelesek holléteiről avagy esetleges elhalálozásáról tudomással bírnának, azt a katonai és illeté-ségi ügyosztálynál (Városház em. 19. sz.) bejelenteni sziveskedjenek. — Balázs János, anyja Ágnes, Borai Sándor, anyja Juliánna, Kovács Károly, szülei Mihály, Győri Juliánna, Tóth János, anyja Sára, Floszmann Hugó Géza, szülei Gusztáv, Müller Mária, Hajjas József, anyja Veron, Juhász Gyula, anyja Mária, Kovács Perencz, anyja Zsuzsanna, Répási Mihály, anyja Veron, Szilágyi Mihály, anyja Erzsébet, Fried Jenő, szülei Mór, Schwarzer Mari, Friedmann Tóbiás, szülei Bernát, Feldmann Zali, Jásinger Sámu, szülei József, Braun Pép, Krausz Jakab, anyja Regina Löwenfeld, Adolf, szülei Viktor, Jehinek Mária, Szűcs Imre, anyja Mária, Nagy József, szülei Imre, Kiss Mária, Pollák Zoltán, szülei Salamon, Linner Kati.

Angol plaidok és takarók, svéd bőrkabátok Borsos Katánál.

Uri dívat, kalap és fehérenemű üzlet Békés Lajos Debreczen, Piac-u. 44. dr. Ufyalussy-ház Angol női bluzokat, férfi fehéreneműket és kelengyékelt mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Szerkesztői üzenetek.

B. S. dr. A cikk későn érkezett, de legközelebb felhasználjuk. Köszönet és üdvözlét.

Omega. Fejtégetésével mindenben egyetértünk, de lapunk, mely nem foglalkozik politikával, a dolgozatot nem használhatja. A kéziratot megőrzik; másolatossáék felüle rendelkeznek.

Cz. J. Jászberény. Az igért cikket várjuk, azal a kéressel, hogy a papirnak csak egyik oldalára tessék írni.

Kivánsói. Kérdésére még most nem felelhetünk. A tervezett vasút bizonyára ki lese már a közeljövőben építve, egyrésze még ez év folyamán. Hogy azután a nagyderbőben épülnek-e villák a vasúti vonal mentén és hogy a tanács miyen feltételek mellett fogja adni a villarüfeket, ez még a jövő titka. Egyébiránt ezen kérdésről lapunk legközelebbi számbanban terjedelmes cikket hozunk. Abban igazságot adunk Önök, hogy a vasút mentéa építendő villasor nagyban emelne nagyderbők értékét.

K. S. Verseket nem küldök.

R. J. Kassa. Még mindig várjuk az igért kéziratot.

Kérdés. Las extrêmes se touchent — érteleme: a végletek érintkeznek. Eredete a mondásnak a görög bölcseséknél keresendő. A IV-ik századbeli *Epiphanius* egyik munkájában már idezi a pogány filozófusok eme tételét: végletek — egyenlőség.

Sz. K. Méltóztassék a cikket beküldeni, mert látatlanba nem mondhatunk felüle ítéletet. Ha beválik, örömmel közöljük.

?? A kérdészt lapunknak nem munkatársra, amennyiben pusztán szépirodalmi dolgokat ír.

Utmutató a városházán.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órakor.

A tanács rendes tanácsülést hétfőn és esütörtökön délelőtt tart; a tanácsnökök em időben felkelnek nem fogadnak.

Az árvaszék szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőtt tartja üléseit. Az árvaszéki elbálok felekek felvilágosítást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, esütörtökön, pénteken d. e. 10 — 12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ökön tartja üléseit.

Az íktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3—5-ig, vasárnap és ünnepnapon 9—11-ig fogad el beadványokat.

Hivatalos órák a városházán. Hétköznapokon d. e. 9—12-ig, délután 3—6-ig; vasárnapokon és ünnepnapokon 9—12-ig.

A hivatalok és azok száma a városház fő- és mellékkapui alatt kifüggesztett táblákon jelzeme vannak.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerész különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb a

Városi könyvnyomda kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

esimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő és csinos kivitelű hirdetések egész hétén át a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerzeni óhajtó közönség figyelmét.

HASZNOS!!

és kell tudni mindenkinek Debreczenben, hogy Piacz-
utca 51. sz. a., a Csanak
fűszerüzlet mellett levő
ruhacsarnok feloszlik és
az ott raktáron levő min-
den alkalomra szükséges
férfi-, fiu- és gyermekruha
mig a készlet tart mesés
olcsó árért lesz eladva.

Mindenki ragadja meg
ezen alkalmat mert ott
kevés pénzért nagy bevá-
sárlást tehet.

Porcellán kályhák

budweissi és honi gyártmányokban.

Cserép-kályhák átrakásánál a fűtőképesség tetemes emelésére és a lakás gyors felmelegítésére a feltűnést keltő új találmányu **multiplikátor** betéttel felelősség mellett ajánlom.

Meidingeri rendszerű, valamint multiplikátor-betéttű köpenyes kályhák, acél- és zománcozott köpenyvel.

Konyhák, magyar tornyos és francia rendszerben, valamint porcellán burkolatban.

Fürdőkádak horganylemezből, festve és fűtőkészülékek, valamint porcellán burkolattal.

Vas- és rézbutorok legnagyobb raktára.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tóth Gyula Debreczen, Piacz-t. 20., 27.

60 krajczár

1 liter legfinomabb

ANTRACEN-TINTA.

Piacz-utca 12.

(Stenezinger ház)

a pipirkereskedésben.

Debreczen szab. kir. város könyvnyomdája

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legdiszesebben állíttatnak ki. **Vidéki megrendeléseket** pontosan eszközeik.

Tartós betűerősből készült tömöntrvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyczim: **VÁROSI NYOMDA.**
Telefon: 270. — Alapítattott 1561-ben.

Ruhafestő

és vegyszertől tisztító intézet

HIRABÉCZY
ANTAL
DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosoda!!!

569
1905. szám.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, az állami gyermekmenhely mellett fekvő, mintegy 3 holdnyi területű föld 1905. évi márczius hó 1-től 1908. évi márczius 1-ig terjedő három évre a városháza nagy tanács-termében **1905. évi február hó 8. napján d. e. 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe kiadni fog.

Miről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a föltételek a város számvétségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők s hogy a kikiáltási ár 10% a bánatpénzül készpénzben az ár verelő bizottság kezéhez letendő.

Kelt Debreczen, 1905. jan. hó 16-án.

A városi Tanács.

Lapunk részére hirdetéseket

jutányos áron felvesz
Szerető István
és
a városi könyvnyomda üzletvezetősége.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYÓR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselők: Debreczen és Hajdumegye részére: **LUKÁCS VILMOSNÁL**, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czementagyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **karmantus** és **csömöszölt** Czementesövek, Csatornázás.

Beton és Granitto Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a **JOHN-féle kéménytoldó**,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.